

İRFAN FATMAMANDALI İLKOKULU

TÜRK BÜYÜKLERİMİZ

**MERAK EDİYORUM ARAŞTIRIYORUM
İLK DERGİMİ HAZIRLIYORUM
HAZIRLAYAN:TARIK AYDIN**

SAYI:7

İRFAN
FATMA
MANDALI
İLKOKULU

ÖNSÖZ

SAYI:7

2020

**MERHABA
ARKADAŞLAR**
Sizlere Türk
Büyüklerimiz
hakkında bilgiler
vermek
istedim. Beğenece-
ğinizi umuyorum

**MERAK
EDİYORUM
ARAŞTIRIYORUM
İLK
DERGİMİ
HAZIRLIYORUM**

Ben Hezarfen Ahmet Çelebi!

Galata Kulesi'nden Üsküdar'a uçtum,
böylece dünyada uçan ilk insan olarak
tarihe adımlı yazdırdım.

HAYAL

AMAÇ

BİLGİ

CESARET

ÇÖZÜM

Bilime meraklı bir
çocuk olduğum için bana
yetenekli anlamında
'Hezarfen' dediler.
En büyük hayalim
Gökyüzünde kuşlar
gibi uçabilmektir.

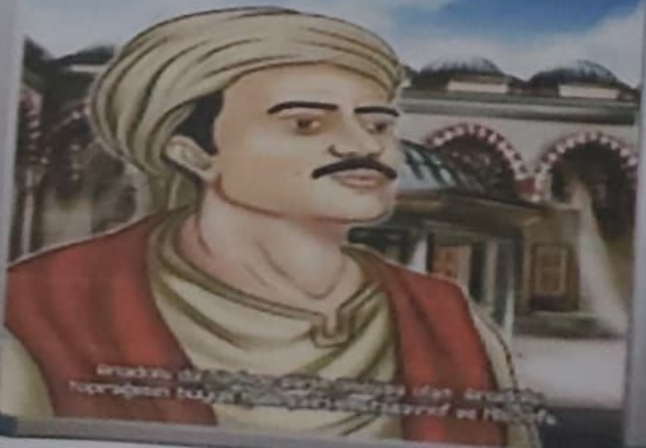
Bu hayalim için İsmail Cevheri'nin ve
Leonardo Da Vinci'nin çalışmalarını inceledim.
Hesaplamalar ve çizimler yaptım. Uçmak için
rüzgarın gücünden faydalanabileceğimi
keşfettim. Yelken bezinden yarısa kanatlarına
benzeyen kanatlar yaptım. Ve bir gün
Boğaziçi uçarak geçmeyi başardım.
Kurduğum hayalimi gerçekleştirdim.

HOŞGELDİNİZ

İÇİNDEKİLER

Mevlana	1-2
Yunus Emre	3-4
Mehmet Akif Ersoy	5
Aşık Veysel	6-7
Barış Manço	8-9
Bunları biliyor muydunuz?	10
Çengel Bulmaca	11
Sudoku Çözelim	12
Boyama Zamanı	13

Yunus Emre

Mehmet Akif Ersoy

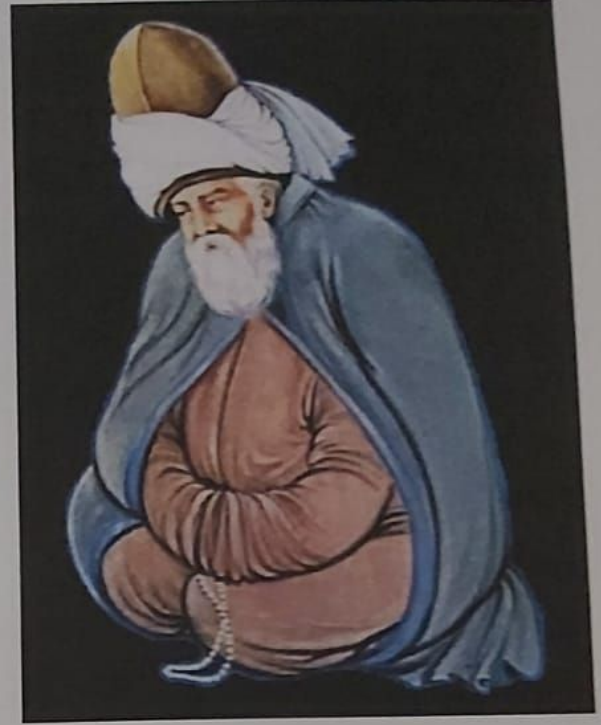

MEVLANA'NIN HAYATI

Mevlâna 30 Eylül 1207 yılında bugün Afganistan sınırları içerisinde yer alan Horasan Ülkesinin Belh şehrinde doğmuştur.

Mevlâna'nın babası Belh Şehrinin ileri gelenlerinden olup, sağlığında "Bilginlerin Sultanı" unvanını almış olan Hüseyin Hatibi oğlu Bahâeddin Veled'tir. Annesi ise Belh Emiri Rükneddin'in kızı Mümine Hatun'dur. Sultânü'l-Ulemâ Bahaeddin Veled, bazı siyasi olaylar ve yaklaşmakta olan Moğol istilası nedeniyle Belh' den ayrılmak zorunda kalmıştır. Sultânü'l-Ulemâ 1212 veya 1213 yıllarında aile fertleri ve yakın dostları ile birlikte Belh' den ayrıldı. Mevlana dervişler Sultânü'l-Ulemâ'nın ilk durağı Nişâbur olmuştur. Nişâbur şehrinde tanınmış alim Ferîdüddin Attar ile de karşılaştılar. Mevlâna burada küçük yaşına rağmen Ferîdüddin Attar'ın ilgisini çekmiş ve takdirlerini kazanmıştır. Sultânü'l Ulemâ Nişabur'dan Bağdat'a ve daha sonra Kûfe yolu ile Kâbe'ye hareket etti. Hac görevini yerine getirdikten sonra, dönüşte Şam'a uğradı. Şam'dan sonra Malatya, Erzincan, Sivas, Kayseri, Niğde yolu ile Lârende'ye (Karaman) geldiler. Karaman'da Subaşı Emir Mûsâ'nın yaptırdıkları medreseye yerleştiler.

1222 yılında Karaman'a gelen Mevlana ve ailesi burada 7 yıl kaldılar. Mevlâna 1225 yılında Şerafettin Lala'nın kızı Gevher Hatun ile Karaman'da evlendi. Bu evlilikten Mevlâna'nın Sultan Veled ve Alâeddin Çelebi adlı iki oğlu oldu. Yıllar sonra Gevher Hatun'u kaybeden Mevlâna bir çocuklu dul olan Kerrâ Hatun ile ikinci evliliğini yaptı. Mevlâna'nın bu evlilikten de Muzaffereddin ve Emir Âlim Çelebi adlı iki oğlu ile Melike Hatun adlı bir kızı dünyaya geldi. Bu yıllarda Anadolu'nun büyük bir kısmı Selçuklu Devleti'nin egemenliği altında idi. Konya da bu devletin baş şehri idi. Konya sanat eserleri ile donatılmış, ilim adamları ve sanatkârlarla dolup taşmıştı. Kısaca Selçuklu Devleti en parlak devrini yaşıyordu ve Devletin hükümdarı Alâeddin Keykubad idi. Alâeddin Keykubad Sultânü'l-Ulemâ Bahaeddin Veled'i Karaman'dan Konya'ya davet etti ve Konya'ya yerleşmesini istedi. Bahaeddin Veled Sultanın davetini kabul etti ve Konya'ya 3 Mayıs 1228 yılında ailesi ve dostları ile geldiler. Sultan Alâeddin kendilerini Mevlana Celalettin Rumi muhteşem bir törenle karşıladı ve Altunapa (İplikçi) Medresesi'ni ikametlerine tahsis ettiler. Bahaeddin Veled'i 12 Ocak 1231 yılında Konya'da vefat etti. Mezar yeri olarak, Selçuklu Sarayının Gül Bahçesi seçildi. Halen müze olarak kullanılan Mevlâna Dergâhındaki bugünkü yerine defnolundu.

Mevlana'nın babası ölünce, talebeleri ve müritleri bu defa Mevlâna'nın çevresinde toplandılar. Mevlâna'yı babasının tek varisi olarak gördüler. Gerçekten de Mevlâna büyük bir ilim ve din bilgini olmuş, İplikçi Medresesi'nde vaazlar veriyordu. Vaazları kendisini dinlemeye gelenlerle dolup taşıyordu. Mevlâna 15 Kasım 1244 yılında Şems-i Tebrizî ile karşılaştı. Mevlâna Şems'te "mutlak kemâlin varlığını" cemalinde de "Tanrı nurlarını" görmüştü. Ancak beraberlikleri uzun sürmedi. Şems aniden öldü. Mevlâna Şems'in ölümünden sonra uzun yıllar inzivaya çekildi. Yaşamını "Hamdım, piştim, yandım" sözleri ile özetleyen Mevlâna 17 Aralık 1273 Pazar günü Hakk' ın rahmetine kavuştu. Mevlâna'nın cenaze namazını Mevlâna'nın vasiyeti üzerine Sadreddin Konevî kıldıracaktı. Ancak Sadreddin Konevî çok sevdiği Mevlâna'yı kaybetmeye dayanamayıp cenazede bayıldı. Bunun üzerine, Mevlâna'nın cenaze namazını Kadî Sıraceddin kıldırdı. Mevlâna ölüm gününü yeniden doğuş günü olarak kabul ediyordu. O öldüğü zaman sevdiğine yani Allah'ına kavuşacaktı. Onun için Mevlâna ölüm gününe düğün günü veya gelin gecesine manasına gelen "Şeb-i Arûs" diyordu ve dostlarına ölümünün ardından ah-ah, vah-vah edip ağlamayın diyerek vasiyet ediyordu.

Hz. Mevlânâ'nın Vasiyeti:

Size, gizlide ve açıkta Allah'tan korkmayı, az yemeyi, az uyumayı, az konuşmayı, aptal ve cahillerle oturmamayı, güzel davranışlı ve olgun kişilerle birlikte bulunmayı vasiyet ediyorum.

İnsanların en hayırlısı, insanlara yararı olanıdır.
Sözün en hayırlısı, az ve anlaşılır olanıdır.

"Ölümümüzden sonra mezarımızı yerde
aramayınız!
Bizim mezarımız ariflerin gönüllerindedir"

MEVLANA'NIN YEDİ ÖĞÜDÜ

Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.

Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.

Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.

Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.

Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.

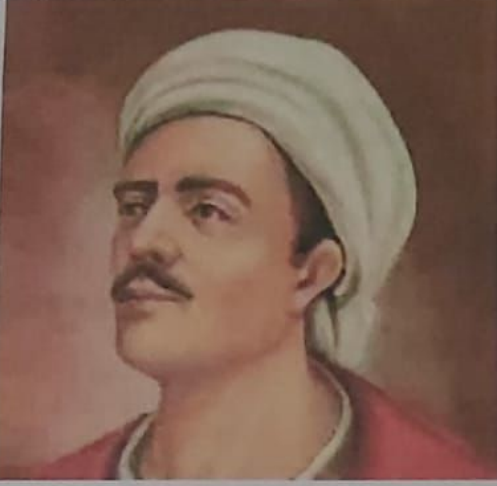
Hoşgörülükte deniz gibi ol.

Ya olduğun gibi görün, ya görüdüğün gibi ol.

Yunus Emre Biyografisi

Doğum Yeri : Türkiye

Doğum Tarihi : 1.1.1240 - 1.1.1321

Anadolu Selçuklu Devleti'nin dağılmaya ve Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde küçük-büyük Türk Beylikleri'nin kurulmaya başladığı 13. yy ortalarından Osmanlı Beyliği'nin filizlenmeye başladığı 14. yy'nın ilk çeyreğinde Orta Anadolu havzasında doğup yaşamış bir Türkmen hocası, şair bir erendir.

Yûnus'un yaşadığı yıllar, Anadolu Türklüğünün Moğol akın ve yağmalarıyla, iç kavga ve çekişmelerle, siyasî otorite zayıflığıyla, dahası kıtlık ve kuraklıklarla perişan olduğu yıllardır.

İşte böyle bir ortamda, Mevlânâ Celaleddin-i Rûmî, Hacı Bektaş-ı Velî, Ahî Evrân-ı Velî, Ahmed Fakih gibi ilim ve irfan kutuplarıyla birlikte Yûnus Emre, Allah sevgisini, aşk ve güzel ahlakla ilgili düşüncelerini, her türlü batıl inanca karşı, gerçek İslam tasavvufunu işleyerek Türk-İslam birliğinin oluşmasında önemli vazifeler yapmıştır.

Adnan Erzi tarafından Bayezid Devlet Kütüphanesi'nde bulunan 7912 numaralı yazmada şu ifadeler rastlanmaktadır:

Vefât-ı Yûnus Emre
Müddet-i 'Ömr 82
Sene 720

Bu belgeden anlaşılacağı üzere, Yûnus Emre, H. 648 (M. 1240-1) yılında doğmuş, 82 yıllık bir dünya hayatından sonra H. 720 (M. 1320-1) yılında ölmüştür.

Doğduğu yer konusundaki tartışmalar Eskişehir'in Mihalıççık ilçesine bağlı Sarıköy ile Karaman üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Menakıpnâmelerle şiirlerinden çıkarılan bilgilere göre Babalılardan Taptuk Emre'nin dervişidir. Hacı Bektaş-ı Veli ile ilgisi Vilayetname'den kaynaklanmaktadır.

Yine şiirlerinden tasavvuf yolunu seçtiği, iyi bir öğrenim gördüğü anlaşılmaktadır. Anadolu kentlerini dolaştığı, Azerbaycan ve Şam'a gittiği, Mevlana'yla görüştüğü de bu bilgiler arasındadır.

Şiiri

Ozanlığının yanı sıra dili, düşünceleri, işlediği konularla Anadolu'da gelişen Türk edebiyatının en büyük adlarından sayılan Yûnus Emre, yalnız halk ve tekke şiirini değil, divan şiirini de etkiledi, yaşarlığını çağlar boyu sürdürdü. Hece ve aruzla yazdığı şiirlerinde sevgiyi temel aldı.

Tasavvufu, İslam düşüncesiyle beslenen dizelerinde insanın kendisiyle, nesnelere, Allah'la ilişkilerini işledi, ölüm, doğum, yaşama bağlılık, İlahi adalet, insan sevgisi gibi konuları ele aldı.

Çağına hâkim olan düşünüş biçimini ve kültürü konuşulan dille, yalın akıcı bir söyleyişle dile getirdi; kendinden önce yetişmiş İran ozanlarının, çağdaşlarının yapıtlarında geçen kavramlara yeni bir öz, yeni bir deyiş kattı. Bu yanı sıra tasavvuf düşüncesini zenginleştirdi, kendi adına bağlanan tekke şiirinin Anadolu'daki ilk temsilcilerindendir.

Türbesi

Yûnus Emre'nin mezarı olduğu iddia edilen pek çok mezar ve türbe vardır. Bunlar; Eskişehir'in Mihalıççık ilçesine bağlı Sarıköy; Karaman'da Yunus Emre Camii avlusu; Bursa; Aksaray ile Kırşehir arası; Ünye; Kula ile Salihli arasında Emre Sultan köyü; Erzurum, Duzcu köyü; Isparta'nın Gönen ilçesi; Afyon'un Sandıklı ilçesi; Sivas yakınında bir yol üstü. Ayrıca Tokat'ın Niksar ilçesinde de bulunmaktadır. Ayrıca, mutasavvıf Niyazi Mısri de Yunus Emre'nin mezarının (veya makamının) Limni Adası'nda bulunduğunu ifade etmiştir. Bunlar arasında bilim adamlarınca tartışma, Karaman ve Eskişehir'deki türbeler üzerine yoğunlaşmışsa da, Hacı Bektaş-ı Veli ile ilgili menkıbe düşünüldüğünde Aksaray - Kırşehir arasındaki türbenin asıl Yunus Emre türbesi olduğu düşünülebilir.

Eserleri

Divanı

Yunus Emre'nin şiirleri bu Divanda toplanmıştır.
Şiirler aruz ölçüsüyle ve hece ölçüsüyle yazılmıştır.

Risaletü'n - Nushiyye

1307'de yazıldığı sanılmaktadır. Eser, mesnevi tarzında yazılmıştır ve 573 beyitten oluşmaktadır. Eser; dini, tasavvufi, ahlaki bir kitaptır. "Öğütler kitabı" anlamına gelmektedir

İlim İlim Bilmektir

İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsın
Ya nice okumaktır

Okumaktan murat ne
Kişi Hak'kı bilmektir
Çün okudun bilmezsın
Ha bir kuru emektir

Okudum bildim deme
Çok taat kıldım deme
Eğer Hak bilmez isen
Abes yere yelmektir

Dört kitabın ma'nisi
Bellidir bir elifte
Sen elifi bilmezsın
Bu nice okumaktır

Yiğirmi dokuz hece
Okursun uçtan uca
Sen elif dersin hoca
Ma'nisi ne demektir

Yunus Emre der hoca
Gerekse bin var hacca
Hepisinden iyice
Bir gönüle girmektir

Mehmet Akif Ersoy'un Hayatı

Asıl adı Mehmet Ragif olan Mehmet Akif 1873 yılında İstanbul'da doğdu. Annesi Emine Şerife Hanım, babası Temiz Tâhir Efendidir. İlk tahsiline Emir Buhâri Mahalle Mektebinde başladı. İlk ve orta öğrenimden sonra Mülkiye Mektebine devam etti. Babasının vefâtı ve evlerinin yanması üzerine mülkiyeyi bırakıp Baytar Mektebini birincilikle bitirdi. Tahsil hayâtı boyunca yabancı dil derslerine ilgi duydu. Fransızca ve Farsça öğrendi. Babasından Arapça dersleri aldı.

Zirâat nezâretinde baytar olarak vazife aldı. Üç dört sene Rumeli, Anadolu ve Arabistan'da bulaşıcı hayvan hastalıkları tedâvisi için bir hayli dolaştı. Bu müddet zarfında halkla temasta bulundu. Âkif'in memuriyet hayatı 1893 yılında başlar ve 1913 târihine kadar devam eder.

Memuriyetinin yanında Ziraat Mektebinde ve Dârülfünûn'da edebiyat dersleri vermiştir.

1893 senesinde Tophâne-i Âmire veznedârı M. Emin Bey'in kızı İsmet Hanımla evlendi.

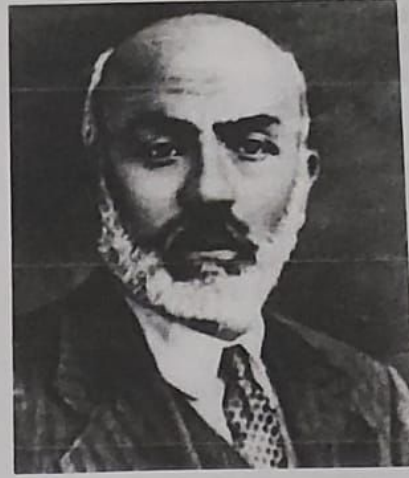
Âkif okulda öğrendikleriyle yetinmeyerek, dışarda kendi kendini yetiştirerek tahsilini tamamlamaya, bilgisini genişletmeye çalıştı. Memuriyet hayatına başladıktan sonra öğretmenlik yaparak ve şiir yazarak edebiyat sâhasındaki çalışmalarına devam etti. Fakat onun neşriyat âlemine girişi daha fazla 1908'de İkinci Meşrutiyetin îlânıyla başlar. Bu târihten itibaren şiirlerini Sırât-ı Müstakîm'de yayınlanır.

1920 târihinde Burdur Mebusu olarak Birinci Büyük Millet Meclisine seçildi. 17 Şubat 1921 günü İstiklâl Marşı'nı yazdı. Meclis 12 Martta bu marşı kabul etti.

1926 yılından itibaren Mısır Üniversitesinde Türkçe dersleri verdi. Derslerden döndükçe Kur'ân-ı kerîm tercümesiyle de meşgul oluyordu, fakat bu sırada siroza tutuldu. Önceleri hastalığının ehemmiyetini anlayamadı ve hava değişimiyle geçeceğini zannetti. Lübnan'a gitti. Ağustos 1936'da Antakya'ya geldi. Mısır'a hasta olarak döndü.

Hastalık onu harâb etmiş, bir deri bir kemik bırakmıştı. İstanbul'a geldi. Hastanede yattı, tedâvi gördü. Fakat hastalığın önüne geçilemedi. 27 Aralık 1936 târihinde vefat etti. Kabri Edirnekapı Mezarlığındadır.

Mehmet Akif Ersoy'un Kısa

AŞIK VEYSEL

Tarihimizin en ünlü halk ozanları denildiğinde akla gelen ilk isimlerdendir Aşık Veysel Şatıroğlu. Aşık halk edebiyatının ustası olmuş, ancak bu ününe pek çok üzücü yaşanmışlıktan sonra kavuşabilmiştir.

Öyle ki onun eserlerindeki ölümsüzlük, Aşık Veysel'in hayat hikayesinin etkileyiciliğinden kaynaklanmaktadır, diyebiliriz. Çünkü o neredeyse tüm hayatı boyunca büyük üzüntüler yaşamış, sınavı henüz küçük bir çocukken gözlerini kaybetmesiyle başlamıştır.

Neyse ki en yakın arkadaşı olacak saziyla tanışması çok geç olmamış ve derdini ona anlattıkça içindeki ozanı ortaya çıkartmıştır. Kısacası; öğrenilmesi gereken bir isimdir Aşık Veysel Şatıroğlu.

Aşık Veysel'in Hayatı

Veysel Şatıroğlu 1894'te Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde dünyaya geldi. Annesi Gülizar Ana, babası ise Karaca lakaplı bir çiftçi olan Ahmet Efendi idi. Veysel'in dünyaya geldiği yıllarda, Sivas yöresini kasıp kavuran çiçek hastalığı iki kız kardeşinin de ölmesine sebep olurken, Veysel'in de gözlerini kaybetmesine yol açtı. Kaldı ki bu, Aşık Veysel'in talihsizliklerle dolu öyküsünün yalnızca başlangıcıydı.

Hatta kendisi 1901 yılındaki acı olayı şöyle anlatmaktadır: *"Çiçeğe yatmadan evvel anam güzel bir entari dikmişti. Onu giyerek beni çok seven Muhsine kadına göstermeye gitmiştim. Beni sevdi. O gün çamurlu bir gündü, eve dönerken ayağım kayarak düştüm. Bir daha kalkamadım. Çiçeğe yakalanmıştım... Çiçek zorlu geldi. Sol gözümü çiçek beyi çıktı. Sağ gözüme de, solun zorundan olacak, perde indi. O gün bu gündür dünya başıma zindan."*

Ardından büyük bir talihsizlik daha yaşadı Veysel! Çünkü görme şansı olan sağ gözü de bir kaza sonucundan tamamen kapandı. Daha detaylı anlatmak gerekirse babası Veysel'i gözünü açabileceği söylenen bir doktora götürmeden kısa süre önce babasının elindeki değneğin ucu girmiş ve gözünün açılma ihtimali böylece tamamen yok olmuştu.

Yaşanan bu olaydan sonra iyice içine kapanan Veysel için bütün aile çok üzüldü. Ali ve Elif isimlerinde iki kardeşi olan Veysel, artık onların yardımıyla dolaşmaya, ihtiyaçlarını karşılamaya başladı. Gözlerini kaybeden oğlunun oyalanması için ona bir bağlama alan babası sayesinde müzikle

tanıştı. İlk dersini Çarmışlı Ali Ağa'dan öğrenen Veysel, bilinen ozanların türkülerini çalmaya başladı ve kendini bu konuda giderek geliştirdi.

İlk hocası olan Çarmışlı Ali'nin yardımıyla Pir Sultan Abdal, Karaoğlan, Dertli, Rüşsati gibi ozanların dünyalarıyla tanışan Veysel, seferberlik sırasında bir kez daha çöküntüye uğradı. Çünkü kardeşi Ali de dahil olmak üzere köydeki tüm arkadaşları sefere katılmışken, o köyde kalmanın üzüntüsüyle bir başına kaldı.

Hatta bu durumu daha sonra şu dizelerle aktarmış:

*"Ne yazık ki bana olmadı kısmet
Düşmanı denize dökerken millet
Felek kırdı kolumu, vermedi nöbet
Kılıç vurmak için düşman başına."*

*Bugünler müyesser olsaydı bana
Minnet etmez idim bir kaşık kana
Mukadder harici gelmez meydana
Neler geldi bu Veysel'in başına"*

Sonrasında annesi ile babası, Veysel'i Esmâ adında bir kız ile evlendirdi. Ancak ünlü ozanın çilesi henüz bitmemişti. Nitekim dünyaya gelen oğlu henüz 10 günlükken ölürken, 1921'de annesini kısa süre sonra da babasını kaybetti. Ardından eve aldıkları bir hizmetkar Veysel'in eşi Esmâ ile kaçarak evi terk etti. Acı üzerine acı yaşayan Veysel, Esmâ'dan olan 6 aylık kızıyla tek başına kaldı. Fakat kızını da 2 yıl sonra kaybetti.

İkinci eşi Gülizar'la evlenen Veysel, 1931 yılında Sivas Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği yapan Ahmet Kutsi Tecer'le tanıştı ve aynı yıl Halk Şairleri Bayramı'na katıldı. 1933'te ise Ahmet Kutsi Tecer'in isteğiyle diğer halk ozanları gibi o da Gazi Mustafa Kemal hakkında şiir yazdı. Böylelikle "Atatürk'tür Türkiye'nin ihyası" sözleriyle başlayan ilk şiirini Yazdı.

Şiiri beğenilip de Ankara'ya gönderilmek istendiğinde kendisi götürmek istedi ve arkadaşı İbrahim ile birlikte Ankara'ya doğru yola çıktı. 3 ay süren yaya yolculuklarının sonunda Ankara'ya ulaştı ve burada bir yakınlarının evinde 45 gün misafir oldu. Ne var ki karşısına çıkan engeller onun Atatürk'e ulaşmasına izin vermedi, fakat şiiri Hakimiyet-i Milliye gazetesinde 3 gün yayımlandı.

Ankara'da buldukları sırada Halkevi'nde konser verme fırsatı bulan Veysel ile yol arkadaşı, buradan aldıkları parayla köylerine geri dönebiller. Köye döndükten sonra yine Ahmet Kutsi Tecer'in

yardımla köy enstitülerinde saz hocalığı yapmaya başlayan Veysel, şiirini sürekli geliştirdi. Öyle ki 1965'te kendisine özel bir kanunla "anadiline ve milli birliğe yaptığı katkılardan dolayı" 500 liralık aylık bağlandı.

Sazını elinden bırakmayan usta, **21 Mart 1973'te** güneş doğmadan birkaç saat önce doğum yeri olan Sivrialan'da hayata veda etti. Arkasında unutulmaz eserler bırakan büyük ustanın evi, daha sonra müzeye dönüştürülerek ziyaretçilere açıldı. İlaveten; ünlü halk ozanının her yıl Şarkışla'da **Aşık Veysel Kültür ve Sanat Festivali** ile anıldığı bilgisini de verelim.

Aşık Veysel'in Eserleri

Yalın ve ustalıkla kullandığı dili ile hafızalarda yer eden Aşık Veysel'in şiirleri; **Değişler** (1944), **Sazımdan Sesler** (1950), **Dostlar Beni Hatırlasın** (1970), **Ölümünden Sonra Bütün Şiirleri** (1984) isimli kitaplarında toplanmıştır.

Ayrıca **Aşık Veysel'in deyişleri**; 1970'li yıllarda Hümevra, Fikret Kızılok gibi müzisyenler tarafından düzenlenip seslendirilmiştir. İlaveten; **Ölümünün Onuncu Yılında Aşık Veysel'e Değişler** isimli eserde de diğer aşıkların büyük ozan için söylediği deyişler bir araya getirilmiştir.

Ünlü **şiirlerinden** başlıcaları; Ala Gözlü Benli Dilber, Aşkın Beni Elden Ele Gezirdi, Bir Derd Ehli Bulsam Derdim Söylesem, Bir Küçük Dünyam Var İçimde, Derdimi Dökersem Derin Dereye, Dostlar Beni Hatırlarsın, Gönül Bir Güzeli Sevmiş, Hepimiz Bu Yurdun Evlatlarıyız, Kara Toprak, Memlekete Destan Oldum, Sen Bir Ceylan Olsan Ben De Bir Avcı, Uzun İnce Bir Yoldayım, Dostlar Beni Hatırlasın'dır. Son olarak; Uzun İnce Bir Yoldayım isimli eserinin 1975'te **Barış Manço**, 1995'te **Yıldız İbrahimova**, 2002'te **Mahsun Kırmızıgül** ve 2003'te **Tarkan** tarafından seslendirildiği bilgisini de verelim.

BARIŞ MANÇO'NUN HAYATI

Barış Manço, Türk müziği için çok önemli isimlerdendir. Kendisinin yaptığı programları, çok satan albümleri, miras bıraktığı anlamlı cümleleri ile birçok nesil yetiştirmiştir. Vefatının ardından bile günümüzde büyük yere ve öneme sahip olan Manço, şarkılarıyla, filmleriyle hala yaşatılmaktadır. O kadar beğenilen bir sanatçıydı ki şarkılarının bazıları sonradan Arapça, Bulgarca, Almanca, İngilizce, Yunanca olarak bile yorumlanmıştır. Hazırladığı programlarıyla, Dünya'nın çeşitli ülkelerine de ulaşmış ve dünyada "**Barış Çelebi**" olarak anılmıştır.

Savaş sırasında dünyaya geldiği içinse Barış ismi kendisine uygun görülmiştir. Gençlik dönemini, savaştan yeni çıkan bir dünya düzeninde geçiren Barış Manço, müzik eğitimine başlamış ve birçok albüm piyasaya çıkarmıştır. Müzikle uğraşmakla kalmamış, programcılığa ve sinema alanına da el atmıştır. Büyük başarılarla imza atan bu özel isim **1999 yılının 31 Ocak gecesinde hayata gözlerini yummuştur.**

Barış Manço Kimdir?

Barış Manço, **2 Ocak 1943** tarihinde, İstanbul'un Üsküdar ilçesinde dünyaya gelmiştir. Şarkıcı, besteci, TV programı yapımcısı, söz yazarı ve sinema oyuncusudur. Müziğe başlaması, Galatasaray Lise'sinde olmuştur. Türk rock müziğinin öncü isimlerinden olan Manço, aynı zamanda **Anadolu Rock** türünün de kurucuları arasında yer alır.

Sayırsız bestesi, birçok albümü ve buna ek olarak tek sinema filmleriyle çok beğenilmiştir. Barış Manço, **1991** yılında **Türkiye Cumhuriyeti Devlet Sanatçısı** unvanını almaya hak kazanmıştır. Barış Manço için Türkiye'nin en aykırı ve en fazla ilgi çeken müzisyenlerinden biri olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle uzun saçları, asla çıkarmadığı iri yüzükleri ile hafızalara kazınan sevilen isim, şarkı söylerken kullandığı jest ve mimiklerle de kendine özgü bir tarza sahipti.

İstanbul'da Rikkat ve Hakkı çiftlerinin dördüncü çocuğu olarak dünyaya gelen Barış Manço, ilkokula Kadıköy Yeldeğirmeni Mustafa Kemal Paşa İlkokulu'nda başlamış, dördüncü sınıfı Ankara Maarif Koleji'nde okuduktan sonra, beşinci sınıfta yine başladığı okula dönerek buradan mezun olmuştur.

Daha sonra eğitim hayatına Galatasaray Lisesi'nde devam eden Barış Manço, abisi Savaş Manço ile aynı okula gider. Hatta burada kendilerine "büyük ayı" ve "küçük ayı" diye lakap takıldığı bilinmektedir. **Lale Manço** ile hayatını birleştiren ünlü müzisyenin Doğukan ve Batikan adında iki erkek çocuğu vardır.

Barış Manço'nun Müziğe Atılması

Annesinin bir ses sanatçısı olması, Barış Manço'nun müzikle çok küçük yaşlarda başlamasını sağlamıştır. Öyle ki, 14 yaşına geldiğinde lisedeki arkadaşlarıyla birlikte Kafadarlar, daha sonra da Harmoniler adındaki müzik gruplarını kurar. 1957 yılında babaannesi Nimet Hanım'ı kaybeden Manço, o çok bildiğimiz ve severek dinlediğimiz **Gülpembe** şarkısını babaannesi için yazmıştır.

Liseden mezun olduktan sonra 1963 ve 1971 yılları arasında Belçika Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nde iç grafik, resim ve mimari konularda dersler aldı. Yurt dışında yaşadığı sürece boyunca eşitli gruplarda müzik deneyimi yapan ve kendini geliştirmeye başlayan unutulmaz sanatçı, Türkiye'ye döndükten sonra Mazhar Alanson ve Fuat Güner ile birlikte **Kaygısızlar** adındaki grubu kurdular.

Dağlar Dağlar şarkısı ile büyük çıkış yapan Manço'nun bu albümü beş ay gibi kısa bir süre içerisinde 700 bin satışa ulaştı. Aynı zamanda bu plak ona **Altın Plak Ödülü**'nü kazandırdı. Bir dönem yine Anadolu rock tarzında müzik yapan Moğollar grubu ile birlikte **Kurtalan Ekspres**'u kurdu. 1980 yılına geldiğinde başarısı artık yurt dışına taşan Manço, Nick The Chopper ve Ben Bir Şarkıyım isimli eserleri sayesinde altın madalyalar aldı.

Ünlü şarkıcı kendine ait olan 200'den fazla bestesi, 12 altın ve 1 platin ödül ile müzik dünyasında varlığını harika bir şekilde göstermiştir. Söylediği şarkılar halen sevilmeğe, özellikle de çocuklar için yaptıkları okullarda bile Barış abinin şarkıları diye tanıtılmaktadır.

Barış Manço'nun Vefatı

Barış Manço 1999 yılında, 31 Ocak'ta **1 Şubat**a bağlayan gece, İstanbul'daki evinde **kalp krizi** geçirerek hayatını kaybetmiştir. Önceki yıllarda da **kalp rahatsızlığı** olan Barış Manço'nun cenazesi, Devlet sanatçısı unvanı olduğundan, **devlet töreniyle** defnedildi.

Ölmeden hemen önce hazırladığı 40. yıl şarkısını besteledi fakat sözlerini yazamadı. Bu şarkının ve birçok şarkının içinde yer aldığı **Mançoloji**, 1999 yılında çıkartıldı ve 2 milyon üzerinde sattı. 2006 yılında Barış Manço'nun unutulmadığını anlatmak ve anısını sürdürmek için Barış Manço Derneği kurulmuştur. Barış Manço'nun ölümünün ardından Kurtalan Ekspres yeni bir albüm yayımlamış ve iki yıl süresince Manço'yu anma konserlerine katılmıştır.

Manço yaşamına devam ederken müzik çalışmaları kadar, müzik dışı yaptığı çalışmalarla da adını duyurmuştur. 1988 yılında, TRT'de çocuklara ve ailelere yönelik bir eğlence programı hazırlayan Manço, "**7'den 77'ye**" isimli TV programı ile ününe ün katmıştır. Bu programı 378 bölüm yayınlanarak; Türkiye televizyon tarihinde rekor kırdı. 1975 yılında ilk ve tek sinema filmi olan **Baba Bizi Eversene**'de başrol oynadı.

Bunların haricinde; Adam Olacak Çocuk, İkinci Kahvaltı, Dönence, Dere Tepe Türkiye isimli programları ile de televizyon ekranlarında yer aldı. Barış Manço'nun hafızalarımıza kazınan ve halen severek söylediğimiz şarkılarını şöyle bir toparlayacak olursak; Gülpenbe, Dağlar Dağlar, Arkadaşım Eşek, Kol Düğmeleri, Dönence, Gamzedeyim, Can Bedenden Çıkmayınca, Geçti Dost Kervanı, Alla Beni Pulla Beni, Domates Biber Patlıcan, Uunutamadım, Nane Limon Kabuğu, Halhal, Hapşu, Bugün Bayram, Lambaya Püf De, Kara Sevda, İşte Hendek İşte Deve ve Aynalı Kemer olmak üzere daha nice harika şarkıyı seslendirmiştir

Sarı Çizmeli Mehmet Ağa

Barış Manço

Yaz dostum, güzel sevmeyene adam denir mi?
Yaz dostum, selam almayana yiğit denir mi?
Yaz dostum, altı üstü beş metrelik bez için
Yaz dostum, boşa geçmiş ömre yaşam denir mi?
Yaz tahtaya bir daha, tut defteri kitabı
Sarı çizmeli Mehmet ağa, bir gün öder hesabı
Yaz tahtaya bir daha, tut defteri kitabı
Sarı çizmeli Mehmet ağa, bir gün öder hesabı
Yaz dostum, yoksul görsen besle kaymak bal ile
Yaz dostum, garipleri giydir ipek şal ile
Yaz dostum, öksüz görsen sar kanadın kolunu
Yaz dostum, kimse göçmez bu dünyadan mal ile
Yaz tahtaya bir daha, tut defteri kitabı
Sarı çizmeli Mehmet ağa, bir gün öder hesabı
Yaz tahtaya bir daha, tut defteri kitabı
Sarı çizmeli Mehmet ağa, bir gün öder hesabı

Yaz dostum, Barış söyler kendi bir ders alır mı?
Yaz dostum, su üstüne

MEHMET AKİF'LE İLGİLİ BUNLAR BİLİYOR MUSUNUZ?

*Mehmet Akif'in Türkçeden başka, Arapça,Farsça ve Fransızca'yı , o dilden orijinal eserler okuyacak kadar iyi bildiğini,

*Birincilikle bitirdiği baytar Mektebi'nin M.Akif'in evine 17 km uzaklıkta olduğunu ve onun bu mesafeyi her gün yürüyerek gidip geldiğini,

*Baytar Mektebinde Bakteriyoloji hocası Rifat Hüsamet'in bizzat Pastör'den ders aldığını ve bu bilgileri M Akif ve o dönem öğrencilerine aktardığını,

*M Akif Baytar Mektebin'den mezun olduğunda kendisine demirbaş olarak bir at verildiğini ve o atla görevi gereği Osmanli coğrafyasının pek çok yerini gezdiğini,

*M.Akif'in çok iyi bir yüzücü olduğunu ve İstanbul Boğazını bir kıyıdan diğer kıyıya yüzerek geçtiğini,

*M.Akif'in koşu, gülle atma, kürek çekme, ve uzun atlamada alanında uzman sporcularla yarışacak kadar iyi olduğunu,

*Türk Edebiyatı'nın önemli yazarlarından Reşat Nuri Güntekin 'in M.Akif'in öğretmenlik yaptığı dönemlerden öğrencisi olduğunu,

*M.Akif'in İstiklal Marşı'nın yazım aşamalarında geceleri aklına gelen dizeleri unutmamak için karanlıkta Ankara'da kaldığı evin duvarlarına yazdığını,

*M.Akif'in İstiklal Marşı'nı sürenin bitimine 48 saat kala tamamladığını,

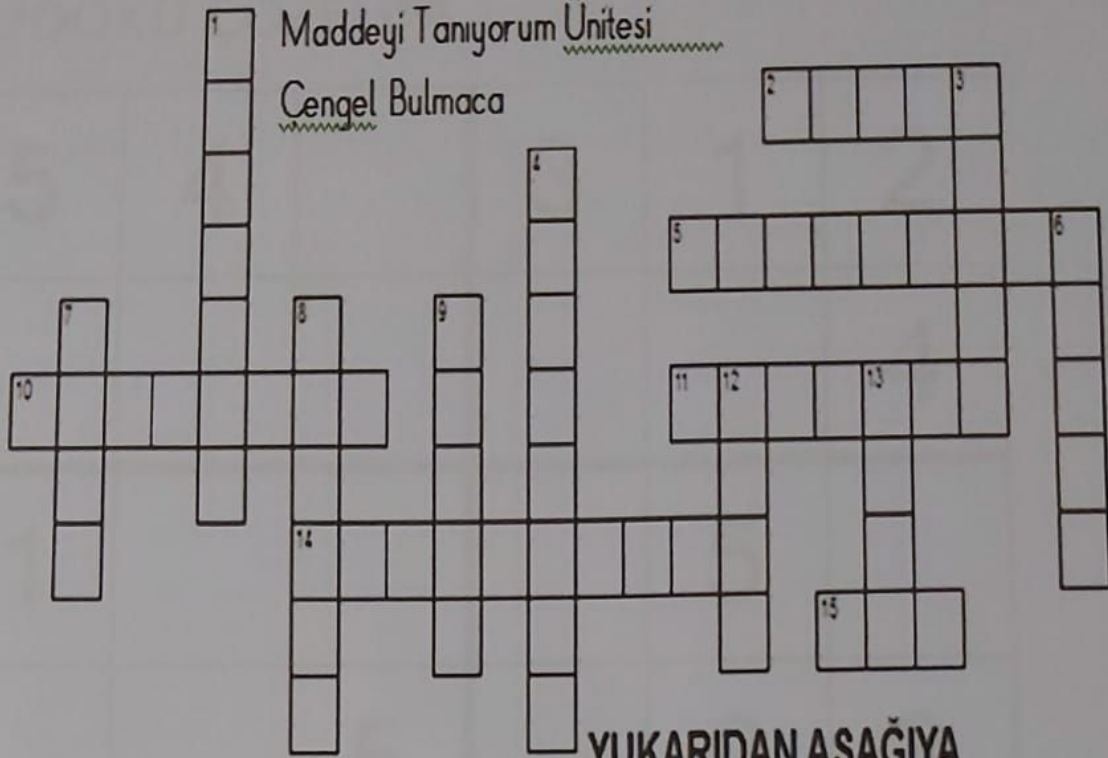
*Anayasa'mızın 3. Maddesinde ülkemiz için"Milli Marşı İstiklal Marşı'dır." ifadesinin olduğunu ve bu maddenin Anayasamızın değiştirilemeyecek maddelerinden biri olduğunu,

*Okullardaki sınıflarda yönetici odaları ve tüm resmi dairelerde İstiklal Marşı 'nın aslı bulunmasının zorunlu olduğunu,

* M.Akif'in ney üflemeyi çok sevdiğini, dönemin ünlü ney ustası Neyzen Tefik'ten ney üfleme dersleri aldığını,

* M.Akif'in 27 Aralık 1936'da63 yaşında Ankara'da vefat ettiğini ancak vefatından 27 yıl sonra mezarının yol yapım çalışması nedeniyle Edirnekapı Şehitliği'ne taşındığını,

BİLİYOR MUYDUNUZ?

YUKARIDAN AŞAĞIYA

SOLDAN SAĞA

2. Şekillendirilmiş madde.
5. Kolay şekil veremediğimiz, çizilmeye dayanıklı maddelere ... deriz.
10. Kolayca kırılabilen maddelerederiz.
11. Kullandığımızda biten, yeni bir madde yapmak için kullanılan
14. Herhangi bir işlem görmemiş madde.
15. Bulduğu kaba yayılarak kabın her yerini doldurur

1. Yüzeyi girintili çıkıntılı ve kaygan olmayan maddeler
3. Ağırlığı ve hacmi olan her şey.
4. Fabrika, atölye gibi yerlerde yapılan maddeler
6. Bükülebilir, uzayıp şekil değiştiren maddeler
7. Bulduğu kabın şeklini alır, akışkandır.
8. Işığı geçiren maddeler
9. Doğada doğal olarak bulunmayan, çeşitli kimyasal yollarla yapılan maddeler
12. Bir cisme şekil vermek için kullandığımız madde
13. Günlük yaşantımızda kullandığımız maddeler

SUDOKU ÇÖZELİM

5	4		3	1	2
					4
1				5	
		5		2	3
2	5		6		1
6		3		4	

ADAM OLACAK ÇOCUK

